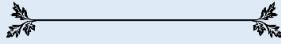

สรุปผลการประชุมรับฟังความคิดเห็น การปฏิรูประบบบำนาญกองทุนประกันสังคม
ครั้งที่ ๕

วันที่ ๙ - ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

ณ โรงแรมมารีไทม์ พาร์ค แอนด์ สปารีสอร์ท จังหวัดกระบี่

ผู้เข้าร่วมประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 376 คน ประกอบด้วย ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 และนายจ้างสถานประกอบการของจังหวัดในภาคใต้ จำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร ภูเก็ต พังงา และระนอง พร้อมทั้งผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคม

วิทยากร

- การบรรยายเรื่อง “แนวคิดหลักการ การให้ความคุ้มครองประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม” โดย นางสาวดวงพร พรพิทักษ์พันธ์ ผู้ตรวจราชการกรม

- การนำเสนอแนวทางการปฏิรูปและรับฟังความคิดเห็นเรื่อง “แนวทางการปฏิรูประบบบำนาญประกันสังคม” โดย นางนิตดา เสนีย์มโนมัย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านประกันสังคม

สรุปผลความคิดเห็นในช่วงการอภิปราย

ผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นการปฏิรูประบบบำนาญได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในที่ประชุม มีจำนวน 17 คนดังนี้

1. ประเด็นที่ 1: การขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ

1.1 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 1 คงอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพไว้ที่อายุ 55 ปี เงื่อนไขและสิทธิประโยชน์เงินบำนาญแบบเดิม (ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ) จำนวน 3 คน

1.2 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 2 ขยายอายุการมีสิทธิรับบำนาญแบบค่อยเป็นค่อยไป และให้สิทธิชดเชยช่วงเปลี่ยนผ่านหากไม่สามารถทำงานจนถึงอายุที่มีสิทธิรับบำนาญใหม่ได้ คำนวณจากบำนาญที่ควรได้ จำนวน 1 คน

1.3 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 3 ขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญตามหลักสากล และสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ แต่เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง จำนวน 6 คน

1.4 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 4 ขยายอายุรับบำนาญขั้นต่ำเฉพาะผู้ประกันตนใหม่ สำหรับผู้ประกันตนเดิมสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ แต่เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง เนื่องจากจะไม่กระทบสิทธิของผู้ประกันตนเดิม จำนวน 4 คน

1.5 อื่น ๆ จำนวน 3 คน (ผสมผสานทั้ง 4 แนวทาง)

1.6 ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะ

1.6.1 การขยายอายุการทำงาน ถือเป็นภาระลิดรอนสิทธิของผู้ประกันตน และสุขภาพของผู้ประกันตนแต่ละคนไม่เหมือนกัน การขยายอายุจึงไม่เหมาะกับทุกคน

1.6.2 ควรขยายอายุการเกิดสิทธิ เนื่องจากผู้ประกันตนยังมีศักยภาพในการทำงาน

1.6.3 ปัจจุบันคนมีสุขภาพแข็งแรงสามารถทำงานจนอายุ 60 ปี ได้ และได้รับทั้งเงินบำเหน็จและเงินบำนาญ

1.6.4 ผู้ประกันตนจะได้มีระยะเวลาออมเงินมากขึ้น และประสงค์ให้ผู้ประกันตนสามารถเลือกรับแบบเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญได้ เนื่องจากสุขภาพของแต่ละคนไม่เหมือนกัน แม้ข้าราชการเองยังมีสิทธิเลือกรับแบบเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญได้

1.6.5 ไม่เห็นด้วยกับการขยายอายุทุกกรณี และควรให้ผู้ประกันตนสามารถเลือกรับเป็นเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญได้ เนื่องจากเงินบำนาญเดือนละ 3,000 บาท ไม่พอใช้ในการดำรงชีพ ต้องการได้เงินบำเหน็จเพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพ

2. ประเด็นที่ 2: การเพิ่มสิทธิประโยชน์การประกันสุขภาพต่อเนื่องแก่ผู้รับบำนาญ โดยผู้รับบำนาญสามารถเลือกรับการประกันสุขภาพต่อเนื่องหลังจากออกจากการเป็นผู้ประกันตนได้ โดยยอมให้สำนักงานประกันสังคมหักเงินบำนาญส่วนหนึ่งเป็นเบี้ยประกันสุขภาพ มีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) เห็นด้วย หากได้รับเงินบำนาญพร้อมทั้งสิทธิการรักษาพยาบาลกรณีเจ็บป่วยต่อไป

(2) เนื่องจากทุกสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของรัฐบาลเหมือนกัน ต้องการความชัดเจนว่าสิทธิการรักษาพยาบาลของสำนักงานประกันสังคมดีกว่าสิทธิของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติอย่างไร

(3) ผู้ประกันตนควรได้รับบริการที่ดีกว่าสิทธิจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

(4) ควรเน้นให้เห็นความแตกต่างระหว่างสิทธิการรักษาพยาบาลของสำนักงานประกันสังคมกับสิทธิจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และให้ความรู้แก่ผู้ประกันตนว่าสิทธิจากสำนักงานประกันสังคมดีกว่าอย่างไร

(5) สำนักงานประกันสังคมควรจัดการรักษาพยาบาลให้กับผู้ประกันตนอย่างมีคุณภาพ ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้จ่ายเงินเข้ากองทุนใด ๆ ไม่ควรได้รับสิทธิเท่ากับสิทธิประโยชน์จากสำนักงานประกันสังคม

(6) สำนักงานประกันสังคมควรสร้างคลินิกประกันสังคมทุกอำเภอและสร้างโรงพยาบาลประกันสังคมทุกจังหวัด

(7) สำนักงานประกันสังคมควรนำเงินงบประมาณของประชาชนที่อยู่กับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมาบริหารจัดการสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วยให้กับผู้ประกันตน โดยไม่เก็บเงินสมทบเพิ่มกับผู้ประกันตน

(8) ผู้ประกันตนที่เกษียณมีสิทธิจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ไม่ควรต้องจ่ายเงินสมทบเพื่อให้ได้รับสิทธิเรื่องการรักษาพยาบาล

(9) ปัจจุบันสิทธิการรักษาพยาบาลระหว่างสำนักงานประกันสังคมและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติไม่แตกต่างกัน สำนักงานประกันสังคมควรเพิ่มคุณภาพการรักษาพยาบาลที่ดีกว่านี้

(10) ไม่แน่ใจว่าสิทธิสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและสำนักงานประกันสังคม สิทธิไหนดีกว่ากัน เนื่องจากที่เกาะสมุย มีสถานพยาบาลเพียงแห่งเดียว ต้องการให้สร้างโรงพยาบาลเพิ่ม

3. ประเด็นที่ 3: การปรับปรุงสูตรค่าจ้างเฉลี่ยเพื่อใช้ในการคำนวณเงินบำนาญ เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ประกันตนที่มีลักษณะค่าจ้างแตกต่างกัน และช่วยให้ผู้ประกันตนส่วนมากได้รับบำนาญเพิ่มขึ้น มีการปรับค่าจ้างเฉลี่ยในการคำนวณบำนาญชราภาพจาก 60 เดือนสุดท้าย เป็นตลอดอายุการทำงานและปรับค่าจ้างที่ได้รับแต่ละปีให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน จะทำให้ค่าจ้างในอดีตมีมูลค่าใกล้เคียงกับปัจจุบันยิ่งขึ้น มีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

- (1) ฐานค่าจ้างของผู้ประกันตนมาตรา 39 มีจำนวนน้อยเกินไป เมื่อนำไปคำนวณเงินบำนาญจะได้จำนวนเงินน้อยลง ควรเพิ่มฐานค่าจ้างของผู้ประกันตนมาตรา 39 เพื่อจะได้รับเงินบำนาญเพิ่มขึ้น
- (2) เห็นด้วยเนื่องจากฐานค่าจ้างไม่เท่ากันตลอดอายุการทำงาน
- (3) การใช้ค่าจ้างเฉลี่ยเป็นการยุติธรรมต่อทุกคน
- (4) ควรปรับฐานค่าจ้างเพิ่ม และอัตราเงินสมทบที่จัดเก็บควรเป็นอัตราก้าวหน้า
- (5) ค่าจ้างในอดีตน้อยกว่าค่าจ้างปัจจุบัน
- (6) ผู้ที่ได้รับผลกระทบไม่น่าจะมีมาก ไม่ควรปรับสูตรค่าจ้างเฉลี่ย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. การตอบคำถามใน Facebook ของสำนักงานประกันสังคม บางประเด็นไม่มีเจ้าหน้าที่เข้ามาตอบคำถาม แต่หากเป็นประเด็นที่สำนักงานประกันสังคมต้องการประชาสัมพันธ์เจ้าหน้าที่จะตอบคำถามโดยเร็ว
2. สำนักงานประกันสังคมควรนำ File ที่ใช้คำนวณเงินบำนาญชราภาพ ลงใน website ของสำนักงานประกันสังคม
3. สำนักงานประกันสังคมควรให้คุ้มครองลูกจ้างส่วนราชการ กรณีประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน
4. สำนักงานประกันสังคมควรปรับฐานค่าจ้างสูงสุดเป็น 20,000 บาท

สรุปผลที่ได้จากแบบสอบถาม (เฉพาะผู้ออกความเห็น)

ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 376 คน มีผู้สนใจตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 257 คน คิดเป็นร้อยละ 68.35 ของผู้เข้าร่วมประชุม

ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31 – 40 ปี สถานภาพโสด วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีรายได้อยู่ระหว่าง 15,001 – 30,000 บาท และส่วนใหญ่มีสถานะเป็นลูกจ้าง (ร้อยละ 78.52) รองลงมา มีสถานะเป็นนายจ้าง (ร้อยละ 11.33)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เพศ			
ชาย	73	22.12	28.40
หญิง	184	55.76	71.60
รวม	257	100.00	100.00
กลุ่มอายุ			
≤ 30 ปี	55	21.40	21.40
31 – 40 ปี	82	31.91	31.91
41 – 50 ปี	58	22.57	22.57
51 ปีขึ้นไป	62	24.12	24.12
รวม	257	100.00	100.00

รายการ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
สถานภาพ			
โสด	125	48.64	49.02
สมรส	119	46.30	46.67
หย่า/หม้าย	11	4.28	4.31
ไม่ระบุ	2	0.78	
รวม	257	100.00	100.00
วุฒิการศึกษา			
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	1	0.39	0.39
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	1.95	1.95
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	21	8.17	8.17
ปวส./อนุปริญญา	27	10.51	10.51
ปริญญาตรี	174	67.70	67.70
สูงกว่าปริญญาตรี	29	11.28	11.28
รวม	257	100.00	100.00
สถานะ			
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	21	8.17	8.20
นายจ้างนิติบุคคล	22	8.56	8.60
นายจ้างบุคคลธรรมดา	7	2.72	2.73
ม.33	176	68.48	68.75
ม.39	25	9.73	9.77
อื่นๆ	5	1.95	1.95
ไม่ระบุ	1	0.39	
รวม	257	100.00	100.00
รายได้			
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	2	0.78	0.79
5,001 – 10,000 บาท	17	6.62	6.69
10,001 – 15,000 บาท	53	20.62	20.87
15,001 – 20,000 บาท	64	24.90	25.20
20,001 – 30,000 บาท	63	24.51	24.80
มากกว่า 30,000 บาท	55	21.40	21.65
ไม่ระบุ	3	1.17	
รวม	257	100.0	100.00

ข้อมูลด้านการเกษียณอายุและบำนาญ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่วางแผนเกษียณเมื่ออายุ 60 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.94 รองลงมาคืออายุ 55 ปี และอายุ 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.71 และร้อยละ 8.71 ตามลำดับ

วางแผนเกษียณอายุเมื่อ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
50 ปี	21	8.17	8.71
55 ปี	74	28.79	30.71
60 ปี	130	50.58	53.94
65 ปี	5	1.95	2.08
อื่นๆ	11	4.28	4.56
ไม่ระบุ	16	6.23	
รวม	257	100.00	100.00

ผู้เข้าร่วมประชุมวางแผนรายได้หลังเกษียณจากการออมและลงทุนส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาคือ บำเหน็จบำนาญจากกองทุนประกันสังคม บำเหน็จจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รายได้จากครอบครัว เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และการทำงานหลังเกษียณ ตามลำดับ

วางแผนรายได้หลังเกษียณ	ค่าเฉลี่ย
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.52
บำเหน็จจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	3.64
บำเหน็จบำนาญจากกองทุนประกันสังคม	4.09
การออมและลงทุนส่วนตัว	4.15
รายได้จากครอบครัว	3.53
ทำงานหลังเกษียณ	3.23
อื่น ๆ	4.73

ความเห็นเพิ่มเติม

1. เนื่องจากอายุ 60 ปียังทำงานได้อยู่
2. ร่างกายยังแข็งแรง ทำสวนเก็บเกี่ยวผลผลิตจำหน่าย
3. ควรมีอิสระทางการเงิน ไม่ใช่เกิดมาเพื่อทำงานทั้งชีวิต
4. สร้างรายได้จากทรัพย์สิน
5. ทำธุรกิจในครอบครัว

ผู้เข้าร่วมประชุมออมเงินระยะยาวเพิ่มเติมนอกจากประกันสังคมในลักษณะฝากธนาคารมากที่สุด
รองลงมาคือ การทำประกันชีวิต ซื้อพันธบัตร/สลากออมสิน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และการลงทุนในกองทุน RMF/LTF ตามลำดับ

ลักษณะการออมเงินเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย
ฝากธนาคาร	3.77
ซื้อพันธบัตร/สลากออมสิน	2.93
ทำประกันชีวิต	3.15
ลงทุนในกองทุน RMF/LTF	2.16
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	2.78
อื่น ๆ	3.75

ความเห็นเพิ่มเติม

1. ทำธุรกิจครอบครัว
2. ต้องการให้มีกฎหมายบังคับเก็บกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ 15%
3. ควรมีสหกรณ์ออมทรัพย์

ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59.1) มีเงินออมสำหรับใช้ในยามเกษียณไม่เพียงพอ

มีเงินออม	จำนวน	ร้อยละ
เพียงพอ	93	36.2
ไม่เพียงพอ	152	59.1
ไม่ระบุ	12	4.7
รวม	257	100.0

ผู้ที่มีเงินออมเพียงพอ มีความเห็นว่า

1. มีการวางแผนรายได้รายจ่ายให้สมดุลกัน (ไม่เป็นหนี้ใคร)
2. มีธุรกิจส่วนตัว ร้านอาหาร
3. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
4. มีการเตรียมออมเงินไว้ล่วงหน้า
5. เป็นการออมในลักษณะของการทำประกันชีวิต

ผู้ที่มีเงินออมไม่เพียงพอ มีความเห็นว่า

1. รายได้น้อย ลูกเรียนหนังสือ ผ่อนบ้าน
2. ปัจจุบันค่าครองชีพสูงไม่เพียงพอกับรายได้
3. ไม่มีรายได้อื่น นอกจากทำงานและอยู่ในช่วงสร้างฐานะ
4. ติดภาระผ่อนส่งเงินกู้เพื่อสร้างบ้าน
5. ยังไม่มีเงินที่จะเหลือไปออม

ความเห็นเพิ่มเติม

1. ไม่อาจทราบได้ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจ
2. ไม่แน่ใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายในอนาคต/ภาวะเศรษฐกิจ/ค่าครองชีพจะสูงหรือต่ำแค่ไหน

3. อยากให้ประกันสังคมเพิ่มเบี้ยประกันชราภาพ
4. ค่าครองชีพที่สูงขึ้นแต่รายได้ไม่ได้สูงมากด้วยเงินเดือนรายได้เสริมก็ยังไม่พอใช้
5. ควรมีการสอนตั้งแต่ตอนที่ประชากรมีอายุน้อยกว่านี้ เพราะความสำเร็จเริ่มต้นที่การวางแผน

ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่คิดว่ารายได้หลักหลังเกษียณ/ยามชราได้มาจากการออมเงินด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมา ได้มาจากการพึ่งสวัสดิการภาครัฐ การต่ออายุการทำงาน และการพึ่งพิงลูกหลาน ตามลำดับ

แหล่งรายได้หลังเกษียณ	ค่าเฉลี่ย
พึ่งสวัสดิการภาครัฐ	3.23
ออมเงินด้วยตนเอง	4.22
พึ่งพิงลูกหลาน	2.35
ต่ออายุการทำงาน	2.79
อื่น ๆ	4.45

ความเห็นเพิ่มเติม

1. ธุรกิจส่วนตัวได้ลงมือทำ หลังจากวางแผนก่อนเกษียณอายุ
2. ดำเนินการธุรกิจดั้งเดิมของครอบครัว
3. รายได้จากทรัพย์สิน
4. ขายสินค้าเกษตร
5. ออมเงินด้วยตนเอง สามารถนำมาใช้จ่ายยามจำเป็นฉุกเฉินได้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.36) เห็นด้วยกับการขยายอายุเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพจากอายุ 55 ปี ออกไปเพื่อให้ผู้ประกันตนมีระยะเวลาในการออมเพิ่ม

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เห็นด้วย	178	69.26	72.36
ไม่เห็นด้วย	68	26.46	27.64
ไม่ระบุ	11	4.28	
รวม	257	100.00	100.00

ผู้ที่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. ระยะการออมยาวขึ้นจำนวนเงินออมเพิ่มสูงขึ้น
2. เพื่อให้เท่าเทียมกับราชการ เอกชนควรเกษียณอายุ 60 ปี
3. สวัสดิการที่ได้รับแต่ละเดือนเพิ่มขึ้นตามอัตราส่วน
4. เพิ่มการออมเงิน คุ่มค่าเมื่อเข้าสู่วัยเกษียณ
5. อายุ 55-60 ปี ยังสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพ

ผู้ที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. ช่วงอายุ 55 ปี ประสงค์รับเงินก้อน เพื่อนำไปใช้ในการลงทุนต่อไป
2. ถูกลิดรอนสิทธิไม่สามารถเลือกอายุรับบำนาญตั้งแต่อายุ 55 ปี ได้

3. ไม่ประสงค์มีภาระส่งเงินต่อ หากออกจากงานและต้องประกันตนเองต่อ
4. ไม่ได้ทำงานแล้ว อยากมีรายได้จากประกันสังคม
5. กรณีพนักงานต้องการทำงานต่อควรเป็นสิทธิส่วนบุคคล ไม่ควรขยายเพิ่มโดยใช้ พ.ร.บ. บังคับ

ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59.17) เห็นว่าอายุที่เกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพควรเป็นอายุ 60 ปี และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.31) เห็นว่าอายุเกิดสิทธิในอีก 10 ปีข้างหน้าควรเป็นอายุ 60 ปี

อายุที่เกิดสิทธิ (ปัจจุบัน)	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
50	14	5.45	8.28
55	34	13.23	20.12
60	100	38.91	59.17
65	7	2.72	4.15
อื่นๆ	14	5.45	8.28
ไม่ระบุ	88	34.24	
รวม	257	100.00	100.00

อายุที่เกิดสิทธิ (อีก 10 ปี)	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
50	9	3.50	6.92
55	11	4.28	8.46
60	68	26.46	52.31
65	36	14.01	27.69
อื่นๆ	6	2.33	4.62
ไม่ระบุ	127	49.42	
รวม	257	100.00	100.00

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.31) เห็นว่าควรขยายอายุรับบำนาญชราภาพด้วยวิธีการสมัครใจมากกว่าการใช้วิธีบังคับ

วิธี	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
สมัครใจ	148	57.59	78.31
บังคับ	41	15.95	21.69
ไม่ระบุ	68	26.46	
รวม	246	100.00	100.00

ความเห็นเพิ่มเติม

1. เนื่องจากคนที่เลือกแบบสมัครใจอาจรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ไม่มีความรู้เรื่องนี้อย่างละเอียดทำให้เลือกผิดพลาดได้
2. ไม่ควรบังคับ
3. ปัจจุบันหน่วยงานเกษียณอายุที่ 60 ปีอยู่แล้ว แต่บางหน่วยงานมีการเกษียณอายุที่ 55 ปี หรือสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตอนอายุ 55 ปี สามารถรับเงินบำนาญได้อยู่แล้ว
4. กฎหมายไม่ได้บังคับให้ลูกจ้างเกษียณงานเมื่ออายุ 60 ปี ปัจจุบันเป็นความตกลงระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง
5. แต่ละบุคคลย่อมรู้ความสามารถและศักยภาพของตัวเองดี และความจำเป็นของแต่ละบุคคล

แนวทางการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ (ร้อยละ 77.57) โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 3 ควรขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพตามหลักสากล และสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง (ร้อยละ 36.77) รองลงมาเห็นด้วยกับแนวทางที่ 2 คือ ควรดำเนินการขยายอายุรับบำนาญชราภาพตามหลักสากล รับบำนาญชดเชย หากไม่สามารถทำงานจนถึงอายุรับบำนาญได้ (ร้อยละ 27.35) และแนวทางที่ 4 ขยายอายุรับบำนาญขั้นต่ำเฉพาะผู้ประกันตนใหม่ สำหรับผู้ประกันตนเดิมสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ แต่เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง (ร้อยละ 13.45)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยกับการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพคือ เลือกแนวทางที่ 1 คงอายุเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพไว้ที่อายุ 55 ปี เงื่อนไขและเงินบำนาญแบบเดิมอยู่ที่ร้อยละ 15.70

แนวทางที่เลือก	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
แนวทางที่ 1	35	13.62	15.70
แนวทางที่ 2	61	23.74	27.35
แนวทางที่ 3	82	31.91	36.77
แนวทางที่ 4	30	11.67	13.45
อื่นๆ	15	5.84	6.73
ไม่ระบุ	34	13.23	
รวม	257	100.00	100.00

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 1 (ไม่เห็นด้วยกับการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ) มีความเห็นว่า

1. ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่ไม่สามารถต่ออายุการทำงานได้
2. บางคนอาจมีความจำเป็นต้องใช้เงินหลังอายุ 55 ปี
3. เป็นไปตามกฎหมายที่ประกาศใช้อยู่แล้ว
4. จะได้รับเงินเร็วและจะได้เกษียณการทำงานเร็ว
5. เหมาะสมกับสภาพการทำงานในปัจจุบัน

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 2 มีความเห็นว่า

1. อย่างน้อยมีเงินก้อนไปใช้ในการลงทุนบางส่วน
2. มีข้อดีหลายอย่าง
3. ผู้ประกันตนจะได้นำเงินที่สะสมไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวันในกรณีที่ทำงานไม่ได้แล้ว
4. ต้องการรับบำนาญเต็มจำนวนในแต่ละเดือน
5. ได้รับเงินทดแทนชราภาพเพิ่มขึ้นจากเดิม

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 3 มีความเห็นว่า

1. ก่อนเกษียณอายุทำงานอยากมีเงินก้อนเพื่อลงทุนหรือสร้างอาชีพอิสระ หลังจากไม่มีงานประจำทำ
2. เป็นการเลือกรับสิทธิประโยชน์ได้ตามความต้องการของผู้ประกันตน
3. ยังมีโอกาสได้รับบำนาญไปส่วนหนึ่ง
4. มีเงินไปประกอบอาชีพ
5. เป็นการขยายอายุรับบำนาญขั้นต่ำอย่างเป็นขั้นบันไดครั้งละ 1 ปี

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 4 มีความเห็นว่า

1. ให้สิทธิกับผู้ประกันตนเดิม ไม่กระทบสิทธิผู้ประกันตนใหม่ สามารถยอมรับได้
2. ผู้ประกันตนจะได้ปรับตัวและเตรียมตัววางแผนการออมเงินก่อนเกษียณอายุ
3. การได้รับบำนาญส่วนหนึ่งก่อน อาจจะไปลงทุนในธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่ำ เพื่อให้เกิดดอกผลสำหรับเป็นรายได้ยังชีพ
4. ได้รับสิทธิประโยชน์บำนาญส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ แต่เมื่อครบอายุได้สิทธิรับบำนาญ
5. เป็นแนวทางที่ดี เนื่องจากเพิ่มช่องทางให้ผู้ประกันตนสามารถนำเงินก้อนหนึ่งไปลงทุนและมีเงินเก็บอีกส่วนหนึ่งไว้ใช้ในวัยสูงอายุ

ผู้ที่เลือกแนวทางอื่น ๆ มีความเห็นว่า

1. ขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญตามหลักสากล และสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์ได้ เนื่องจากแต่ละบุคคลมีเงื่อนไขและเหตุผลในการขอรับสิทธิประโยชน์ต่างกัน
2. อายุการเกิดสิทธิรับบำนาญตามหลักสากล สำหรับผู้ประกันตนเดิมและผู้ประกันตนใหม่จะได้มีสิทธิในการเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญและบำนาญเองได้ ไม่เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกับผู้ประกันตนเดิม และจะได้ขยายระยะเวลาการออมเงิน
3. อายุเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพกำหนดที่อายุ 55 ปี และสามารถรับเงินบำนาญชดเชย หากไม่สามารถหางานได้ หรือจนถึงสามารถรับเงินบำนาญได้
4. ควรกำหนดอายุเกิดสิทธิรับบำนาญที่อายุ 55 ปี แบบเดิม คำนวณเงินบำนาญจากค่าจ้างเฉลี่ยปัจจุบันน้อยกว่า ค่าเฉลี่ยค่าจ้างตลอดอายุการทำงาน
5. คงการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพไว้ที่อายุ 55 ปี แต่สามารถปรับเพดานขึ้นได้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.68) เห็นด้วยกับการที่ผู้รับบำนาญสามารถเลือกรับการประกันสุขภาพต่อเนื่องหลังจากการเป็นผู้ประกันตนได้ โดยยอมให้สำนักงานประกันสังคมหักบำนาญส่วนหนึ่งเป็นเบี้ยประกันสุขภาพ

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เห็นด้วย	168	65.37	73.68
ไม่เห็นด้วย	60	23.35	26.32
ไม่ระบุ	29	11.28	
รวม	257	100.00	100.00

ผู้ที่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. เป็นหลักประกันในการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
2. จำเป็นต้องรักษาสุขภาพ
3. ประสงค์ใช้สิทธิการรักษาพยาบาลของสำนักงานประกันสังคม
4. เวลาไปรับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลจะได้สะดวกและไม่ต้องเดือดร้อนเรื่อง

ค่าใช้จ่าย

5. เป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่ง

ผู้ที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. รายได้คงเหลืออาจจะไม่เพียงพอกับค่าครองชีพและดัชนีราคาผู้บริโภคที่เพิ่มสูงขึ้นทุกปี
2. สิทธิประกันสุขภาพของประกันสังคมด้อยกว่าบัตรทอง
3. สามารถใช้สิทธิบัตรทองได้
4. สามารถใช้กองทุนสุขภาพอื่น
5. มาตรฐานการประกันสุขภาพเทียบเท่ากับการประกันสุขภาพด้วยตนเองหรือไม่

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.22) เห็นด้วยกับการปรับสูตรการคำนวณบำนาญจากค่าจ้างเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย เป็นการคำนวณจากค่าจ้างเฉลี่ยตลอดอายุการทำงาน โดยปรับมูลค่าของค่าจ้างแต่ละปีให้เป็นมูลค่าปัจจุบันก่อนนำมาเฉลี่ย

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เห็นด้วย	186	72.37	81.22
ไม่เห็นด้วย	43	16.73	18.78
ไม่ระบุ	28	10.90	
รวม	257	100.00	100.00

ผู้ที่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. เงินออมของผู้ประกันตนจะมีจำนวนเพียงพอ
2. จะได้มีค่าตอบแทนมากขึ้น
3. จะได้แก้ปัญหาช่วงที่ 60 เดือนสุดท้าย ของผู้ประกันตนมาตรา 39
4. เพื่อความยุติธรรมกับผู้ประกันตนที่นำส่งไปแล้ว
5. อัตราค่าจ้างตลอดอายุการทำงานในแต่ละช่วงไม่เท่ากัน

ผู้ที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. ช่วงแรกเงินเดือนจะน้อย จะไม่เหมือน 5 ปีสุดท้ายเงินเดือนจะสูงเมื่อนำมาเฉลี่ย
 2. ให้ใช้ทั้ง 2 แนวทาง แนวทางใดที่ให้เงินบำนาญมากกว่าให้ใช้แนวทางนั้น
 3. อัตราค่าจ้างจะได้เป็นปัจจุบันตามที่จ่ายจริง
 4. สถานการณ์หรือภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และที่สำคัญคือค่าครองชีพที่เพิ่มสูงตามอย่างรวดเร็ว การใช้การคำนวณเดิมถือว่าเหมาะสม
 5. การคำนวณเงินบำนาญจากค่าจ้างเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้ายเดิมน้อยกว่า ค่าจ้างเฉลี่ยใน 12 เดือนสุดท้าย สรุปได้ว่าค่าจ้างของเงินบำนาญจะน้อยลงและเสนอให้ใช้ค่าจ้างเฉลี่ย 60 เดือนสูงสุดที่นำส่งแทน
- ข้อเสนอแนะ

1. ควรเปิดโอกาสให้คนที่มีเงินเดือนและส่งเงินสมทบได้ตามกำลังของตัวเองด้วยความสมัครใจ เพราะที่ผ่านมาทางประกันสังคมเป็นคนกำหนดให้ฝ่ายเดียว สุดท้ายประกันสังคมไม่ควรเป็นห่วงผู้ประกันตนในอนาคตมากเกินไปทุกคนเมื่อถึงเวลาต้องดูแลตัวเองได้ทุกคน ไม่ควรไปฝากความหวังกับเงินก้อนนี้
2. ควรจะให้ผู้ประกันตนสามารถรับได้ทั้งเงินบำเหน็จและบำนาญ โดยให้เลือกรับเงินบำเหน็จได้ 50% อีก 50% ให้รับเป็นเงินบำนาญ
3. กรณีสำนักงานประกันสังคมหักบำนาญส่วนหนึ่งเป็นเบี้ยประกันสุขภาพ มาตรฐานการรักษาพยาบาลควรเทียบเท่ากับการประกันสุขภาพด้วยตนเองและบริษัทประกัน ควรชี้แจงสิทธิการรักษาอย่างละเอียด
4. ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ประกันตนสามารถกู้ยืมเงินกรณีชราภาพ เพื่อนำไปประกอบธุรกิจส่วนตัวของตนต่อไปได้
5. ควรมีการพัฒนาให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุด เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ประกันตน

